

A mi Világunk

HARGITA
MEGYE
TANÁCSA

Hargita Megyei Szociális és
Gyermekvédelmi Vezetőigazgatóság

HÍRLEVÉL
~ JANUÁR-FEBRUÁR ~

Vakációztak a gyermekeink 6

4-5 Farsang a központjainkban

7 Tanulmányút Norvégiában

Projekttalálkozó Portugáliában 8

Borszéken jártak a tölgyesi kedvezményezettek

Erdély egyik leghíresebb fürdő- és üdülővárosába, Borszékre látogattak el Fogyatékos Felnőtt Személyek Gyergyótölgyesi Rehabilitációs Központjának kedvezményezettjei 2023. január 25-én, ahol a borvizek királynőjének nevezett gyógyvizet kóstolták meg. A borvízforrásoknál az általuk feltett kérdések alapján érdekességeket tudhattak meg a földi élet alapvető és nélkülözhetetlen eleméről. A kirándulásra a 6 kedvezményezett Moldovan Ovidiu kinezoterapeuta kísérte el.

Szánkóztak a tölgyesi beutaltak

Február 2-án a Fogyatékos Felnőtt Személyek Gyergyótölgyesi Rehabilitációs Központjának szakemberei szánkózni vitték a beutaltak egy szűk csoportját, olyan személyeket, akik állandó kezelésre, kíséretre és felügyeletre szorulnak. A kedvezményezettek élvezték a havat, nagyon aktívak, fogékonyak voltak, és együtt – a kedvezményezettek és az alkalmazottak – ezúttal is bizonyították, hogy semmilyen fogyatékoság nem veheti el a jókedvüket.

Téli örömök

A Székelykeresztúri Halmozottan Sérült Gyermekek Elhelyezőközpontjában élő kis lakók örülnek a hónapnak, hisz a megszokott, mindennapi tevékenységek mellett önfelvidten játszhatnak a havas udvaron is. A nevelők különféle játékokkal színesítik a kinti tevékenységeket, de a hógolyózás és a szánkózás sem maradhat el. Közösen megépítették a központ hóemberét is, melynek a Labdafej nevet adták, és amelyet a gyermekek naponta körülrajongnak.

Gyergyószentmiklóson a Vöröskereszt önkéntesei

Az előző évekhez hasonlóan, a farsangi időszakban a Gyergyószentmiklósi Vöröskereszt fiatal önkéntesei idén is hangulatos programmal lepték meg a helyi ápoló és gondozó központ lakóit. Az eseményről Vágási Margit kolléganőnk számolt be. Mint mondta a fiatalok farsangi maszkokat vittek a központba, amelyeket a bentlakókkal közösen díszítettek, színezték ki, közben beszélgettek, viccelődtek. Az intézmény vezetősége ezúton is megköszöni az önkénteseknek, hogy idén is meglátogatták a kedvezményezetteket.

Bálint-nap a tölgyesi központban

Jó hangulatban, zenével, tánccal ünnepelték a szerelmesek napját február 14-én a Fogyatékos Felnőtt Személyek Gyergyótölgyesi Rehabilitációs Központjának kedvezményezettjei. Kartonpapírra varrt szívecskéket készített, amelyekkel a Szeretet Pannóját díszítették ki. Erre a foglalkozásra azok a személyek is beneveztek, akik eddig nem mutattak érdeklődést a hasonló jellegű tevékenységek iránt. A kedvezményezettek különlegesnek érezték magukat ezen a napon.

Az olvasás napja a tölgyesi központunkban

Február 15-én megtartották az olvasás napját a Fogyatékos Felnőtt Személyek Gyergyótölgyesi Rehabilitációs Központjában. Munkatársaink könnyen érthető olvasmányokat választottak a kedvezményezettek számára. Olvasás után megbeszélték, majd ki-ki a maga módján be is mutatta az olvasottakat. A foglalkozáson a kedvezményezettek jól szórakoztak és sokat kommunikáltak. A tevékenység kép- és szóvadászati játékkal végződött.

Őrangyal farsang Székelykeresztúron

„Itt a farsang, áll a bál, kezdődhet a karnevál!” – énekeltek napokon keresztül a Halmozottan Sérült Gyermekek Elhelyező Központjában, Székelykeresztúron. A központban nemcsak emlegették a farsangi ünnepeket, hanem február 13-án meg is ülték az Őrangyal farsangot, ahol népes társaság mulatozott. A központ kis lakói együtt örvendeztek a Gondviselés Segélyszervezetet és a Három Galamb Egyesületet képviselő vendégekkel, valamint a felsőboldogfalvi nappali központ kedvezményezettjeivel. A rendezvényről Simó Ágnes Noémi központvezető számolt be. – A karnevál lehetőséget ad számunkra, hogy olyasvalaki/olyasvalami bőrébe bújjunk, aki/ami elérhetetlen, vagy csak egyszerűen kedves számunkra. Jobbnál jobb jelmezekbe bújtak a kedvezményezettek, együtt roptak a táncot a cowboy, Zorro, a cigány, az indiánok, hatalmas seprűjén repdesett a rút banya három ijesztő ördög társaságában, amit kilenc bajor mókás tánca követett. Gyerekeink *Az óriás rettek* című mesét adták elő, miszerint sorban állva öregapó, öreganyó, Mariska unokájuk, Bodri kutya, Cirmos cica, Morgó medve és Cini egér addig húzták-nyúzták a retket, amíg el nem estek – fejtette ki a központvezető. Hozátette: nem feledkezhetünk meg a kísérőkről sem, hiszen nélkülük mindez nem jöhetett volna létre, és akik

szuperhős jelmezbe öltözve képviselték a gyermekvédelemben dolgozó összes kollegát, az ők munkája, odaadása, türelme, kitartása, szorgalma felbecsülhetetlen és a rendszerbe bekerülő gyermekek/ fiatalok számára egytől egyig védelmezőnek, szuperhősöknek számítanak. – Nem hiányoztak az ünnepségen az ügyességi és táncos játékok, nem maradt el az ízletes farsangi fánk sem. Lélekmelengető érzés volt részese lenni az eseménynek – zárta gondolatait Simó Ágnes Noémi.

Farsang a gyergyószentmiklósi központunkban

Február 16-án tartották a hagyományos farsangi ünnepséget a Gyergyószentmiklósi Felnőtt Fogytékosok Ápoló és Gondozó Központjában. A bentlakók és az alkalmazottak izgalommal készültek az eseményre, amelyre a helyi Szent Erzsébet Öregotthonból is érkeztek meghívottak. Az ünnepség a jelenlévők köszöntésével kezdődött, majd a központ néhány lakója rövid verses-zenés előadással lepte meg a közönséget, de nem maradt el a jelmezek felvonultatása, a zene, a tánc és az ízletes farsangi fánk sem. – A sok ötletes jelmez, valamint a színes díszítés a falakon mesés hangulatot teremtett. A bohócok és tündérek mellett úri hölgyekkel, török bássával, ördöggel, apácákkal, kéményseprővel, futballistával, állatfigurákkal találkozhattunk az ünnepségen – tudtuk meg Vágási Margit kolléganőnkől. A szociális munkás elmondta: az esemény megszervezésével szerették volna megtörni a hétköznapi szürkeségét és örömet lopni az otthon lakói és a vendégek szívébe.

Farsangoltak a 2-es központunk kedvezményezettjei

Az első félév utolsó tanítási napján, február 17-én tartották a Csíkszeredai 2-es Számú Családi Típusú Elhelyező Központ kedvezményezettjei számára a farsangi ünnepséget, amelynek a Csíksomlyói Szabadidő és Szakképző Központ adott helyet. A központhoz tartozó 16 házban nevelkedő több, mint 110 gyermek és fiatal, házanként rövid műsorral készült az immár hagyományos eseményre. Különös gonddal zajlottak az előkészületek, a próbák, a jelmezek kiválasztása, mindannyian izgatottan és türelmetlenül várták a nagy napot. A produkciók bemutatása után nem maradhatott el a buli és a lakoma sem. Az ünnepség végén a szervezők egy-egy adományba kapott ajándékkal lepték meg a résztvevőket.

Dragobetét ünnepelték a tölgyesi központban

A szakemberek közreműködésével február 24-én a román Bálint napot, a Dragobetét ünnepelték a Fogyatékos Felnőtt Személyek Gyergyótölgyesi Rehabilitációs Központjában. Mivel a hagyomány szerint, ha el akarjuk kerülni Dragobte haragját, ezen a napon tilos a varrás, horgolás, a szövés, a mosás és a vasalás, a bentlakók is inkább a zenének, a táncnak, a szórakozásnak, az arcfestésnek hódoltak. Ugyanezen a napon köszöntötték a februárban született kedvezményezetteket is – tudtuk meg Timariu Alina Teodora központvezetőtől.

Jól szórakoztak a bélbori és a várhegyi gyermekek a téli vakációban

A Bélbori Elhelyező Központban és a Gyergyóvárhegyi Családi Típusú Házban nevelkedő gyerekek számára a téli vakáció kedvezett a régóta várt tevékenységeknek. A bélbori gyermekek egy napot bobozással és szánkózással, a várhegyiek pedig egy napot a spa-ban töltötték el, a helyszínekre autóbusszal és vonattal utaztak. Ezek a tevékenységek lehetőséget nyújtottak az önálló életvitelhez szükséges készségek fejlesztésére – utazás, pénzkezelés, a belépőjegyek megvásárlása – és a kikapcsolódásra egyaránt. A kedvezményezettek nagyon jól érezték magukat, új tapasztalatokkal és élményekkel gazdagodtak – tudtuk meg Trif Letiția bélbori központvezetőtől.

A családon belüli erőszak áldozatainak védelme Norvégiában és nálunk

Mozgalmasak voltak az év első hónapjai a Családon belüli erőszakkal foglalkozó részleg munkatársai számára. Január 15–18. között a Projektek, közönségszolgálat és családon belüli erőszak osztály vezetője, György Enikő tanulmányúton vett részt Norvégiában, Bodø városában. A munkalátogatást *Az isztambuli egyezmény romániai végrehajtásának támogatása* című program keretében szervezte a pályázat koordinátora, a Nemi Esélyegyenlőségi Országos Ügynökség (ANES). A látogatás célja a jó gyakorlatok és tapasztalatok cseréje a családon belüli és a nemi alapú erőszak áldozatainak nyújtott szociális segítségnyújtás terén. Mint arról György Enikő beszámolt, a tapasztalatcserén azoknak az intézményeknek a képviselői vehettek részt, akik a *Venus – együtt egy biztonságos életért* elnevezésű pályázat keretében megvalósították és működtetik a védett lakóotthont. – Országos szinten a pályázatban 42 partnerintézmény vesz részt, közülük 22 képviseltette magát a tanulmányi úton. A Bodøban töltött két nap alatt reggeltől estig tartó program keretében betekintést nyertünk abba, hogy miként kezeli a norvég állam a családon belüli erőszak jelenséget. Ellátogattunk egy, a mi védett otthonunkhoz hasonló jellegű központba, ahol az intézményvezető bemutatta a csapatát, és részletesen rávilágított arra, hogy hogyan dolgoznak – mondta György Enikő. A szakember hozzátette, óriási tapasztalat volt látni, hogy a hat férőhelyes védett otthonban a családi erőszak áldozataival 20 szakember dolgozik, közöttük van ügyvéd, rendőr, családorvos, kinevelőterapeuta, nevelő és pedagógus is, egészen addig, amíg teljesen talpra tudnak állni. Mint mondta, az áldozatok a krízishelyzetüknek megfelelő veszélyeztetettségi kódot kapnak, amely a központban töltött idő alatt annak függvényében változik, hogy az illető személy hogyan halad az önállósulás felé vezető úton. Vannak áldozatok, akik a veszélyeztetettségi besorolásuk értelmében nem hagyhatják el a központot, ilyen esetben a gyermekek nem járnak iskolába, hanem a központ pedagógusa

tanítja őket. Amikor a terápia következtében az áldozat kikerül a krízisállapotból, de még nem rendelkezik a megfelelő kóddal ahhoz, hogy önállóan boldoguljon, az erre szakosodott alkalmazott kíséri el a felnőttet a munkahelyére, a gyermeket pedig az iskolába, és onnan a központba. Ugyanakkor, a munkahelyen vagy az iskolában tudnak arról, hogy az illető személy védett otthonban él, és tudják, hogy mit kell tenniük szükség esetén. – Kiemelném azt is, hogy ha az anyával egy különleges kezelést, támogatást igénylő gyermek is bekerül a központba – depressziós, függőbetegségben szenvedő vagy mozgáskorlátozott gyermek – őt átviszik az úgynevezett gyerekházba, ahová az anyuka is mehet, és ahol ingyenesen részéssítik őket a szükséges kezelésekből, hogy leküzdhesék a fennálló problémát. Amikor ez sikerült, akkor visszatérnek a védett otthonba. Ami még teljesen másképp működik, mint nálunk az az, hogy a központ épületében vannak berendezve az irodák, a kabinetek, így a beutalt áldozatok a személyzet állandó felügyelete alatt élnek – fejtette ki a szakember. – Nyilván fényévnnyi távolságra állunk a norvég példától, hisz náluk húsz szakember dolgozik hat áldozattal, mi pedig, ugyancsak hat beutalt esetében három szakemberrel igyekszünk megbirkózni az előttünk álló feladatokkal. Természetesen nem tudjuk biztosítani a beutaltjaink számára azokat a terápiákat, melyeknek Norvégiában tanúi voltunk, de az elmúlt évekhez viszonyítva óriási előrelépést jelent az, hogy végre a megyénkben is létrehozhattunk egy védett otthonot a családon belüli erőszak áldozatai számára, ugyanis ennek hiányában a nem erre szakosodott civil szervezeteknél tudtuk rövid periódusokra elszállásolni – szükség esetén – az otthonról elmenekülő nőket és adott esetben a gyermekeiket. Ez a *Venus – együtt egy biztonságos életért* című pályázat nagy hozadéka, ezért január végén örömmel értesültünk arról, hogy az eredetileg négyéves futamidejű pályázatot még 6 hónappal hosszabbítják meg.

Forrás: Facebook - ANES

Youth moving – Fiatalok mozgásban

Transznacionális projekttalálkozó Portóban

Február 23–24-én a projektirodában dolgozó kolléganők, Mikó Boróka és Kopacz Ildikó Portóban (Portugália) képviselték a Hargita Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóságot a *Youth moving – Fiatalok mozgásban* című projekt harmadik transznacionális találkozásán. A partnereket a portugál APDES látta vendégül. A projekttalálkozón jelen volt a két horvát partner, a projektkoordinátor Centar Sirius - Pszichológiai Tanácsadó, Oktatási és Kutatási Központ és a Forum za kvalitetno udomiteljstvo djece, valamint a cseh FAMO Filmová akademie Miroslava Ondříčka v Písku a SVOŠF Písek, az olasz Co&So pedig online csatlakozott az értekezletnek. Mint azt Mikó Borókától megtudtuk, a találkozó fő napirendi pontja a tananyag vázlatának a részletes megbeszélése volt. Ugyanakkor, leszögezték: a projekt a következő

mozzanata egy képzés lesz, melyet március 27. és április 1. között tartanak meg a csehországi Písekben. A tréningre a partnerek két ifjúsági dolgozót és két olyan fiatalot küldhetnek, akik a közeljövőben hagyják el a gyermekvédelmi rendszert, ők tesztelik a partnerek által megírt tananyagot, majd a házigazda vezetésével rövidfilmeket készítenek a fiatalok által kiválasztott témában. – A képzésen intézményünket Balázs Ágnes Renáta és Gabor Adina Laura pszichológusok, illetve Simó Paloma és Pivó András kedvezményezett képviselik – pontosított Mikó Boróka. A projekt célja a hátrányos helyzetű fiatalokkal dolgozó szakemberek támogatása, a fiatalok ösztönzése a társadalmi életben való aktív részvételre, a korlátok leküzdésére, valamint a véleménynyilvánításra.

A projekt várható hatásai:

- a gyermekvédelmi rendszert elhagyó fiatalok támogatása abban, hogy véleményüket elmondhassák;
- a partnerek megosszák egymás között a tapasztalataikat és a bevált módszereiket a hátrányos helyzetű fiatalok ösztönzését illetően, hogy azok aktívan vegyenek részt a társadalmi életben, és ezáltal csökkenjen az elszigeteltségük;
- a gyermekvédelmi rendszerben dolgozó szakemberek ismereteinek és kompetenciáinak bővítése a fiatalok aktív részvételének ösztönzésére a társadalmi folyamatokban.

A pályázatot az Erasmus+ program támogatja a 2. kulcsintézkedés, Stratégiai partnerség ifjúság témájának a (Key Action 2 - KA2 - Cooperation partnership in youth) keretében.

Három új projekttel indult idén a Hargita Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóság

Intézményünk három új projekttel indult 2023-ban, így jelenleg összesen 12 aktív pályázaton dolgozunk, amelyből hét a Projektekkel, közönségszolgálattal és családon belüli erőszakkal foglalkozó osztályhoz tartozik. A projektek témájáról és helyzetéről Kopacz Ildikó projektasszisztentstől érdeklődtünk.

– Mozgalmasnak ígérkezik ez az esztendő, az év első hónapjaiban értesültünk a három nyertes pályázatról. Intézményünk koordinálja a **SUSE – Sustainable and Social Entrepreneurship for Youth** című Erasmusos pályázatot, mely a fiatalok ösztönzésére fekteti a hangsúlyt az aktív polgári szerepvállalást és a vállalkozáskezdést illetően, és ezáltal hozzájárul a célcsoport munkanélküliségi rátájának csökkenéséhez – mondta a projektasszisztens. A szakember rámutatott: a pályázat összértéke 33 703 euró, 2023. április 1. és 2025. április 1. között zajlik, a megvalósításán pedig a vezérigazgatóság a holland Stitching Inqubator-ral, a máltai Eurodimensions-sal, a görög Social Cooperative Enterprise Drosotalida-val, a spanyol EOLAS S.L.-al, valamint a csíkszeredai Spektrum Oktatási Központtal dolgozik együtt. A másik két új pályázat az Országos Helyreállítási Terv (PNRR) keretében valósul meg, az egyik a Székelyudvarhelyi Fogymódosított Felnőtt Személyek Neuromotorikus Járóbeteg Típusú Rehabilitációs Központ felújítását és a berendezések korszerűsítését, a másik pedig a Felsőboldogfalvi Fogymódosított Felnőtt Nappali Központja felújítását és a berendezések korszerűsítését célozza meg. A projektek tervezett futamideje 24 hónap, a pályázott összeg pedig egyenként eléri a 1 107 607,49 lejt. A szakember aláhúzta, hogy a jelenleg aktív pályázatokat tekintve intézményünk egyaránt aktív a humán erőforrást erősítő pályázatokban, amelyekben partnerként vagy koordinátorként vesz részt, és az infrastrukturális fejlesztéseket célzó pályázatokban is.

A vezérigazgatóság aktuális pályázatai

A projektasszisztens röviden beszámolt az intézmény jelenleg futó pályázatairól. Mint mondta, a **Team-UP. A gyermekek alternatív gondozásának minőségében elért előrelépés** az Országos Gyermekjogvédelmi és Örökbefogadási Hatóság által a Humán Tőke Operatív Program (POCU) keretében kezdeményezett pályázat célja a hivatásos nevelőszülői hálózat fejlesztése és szakképesítése. A projekt futamideje 5 év, 2018. november 1. és 2023. december 31. között zajlik. A vezérigazgatóság költségvetése 42 517 891,19 lejt.

A **Venus – együtt egy biztonságos életért** című pályázat keretében a vezérigazgatóság együttműködik a Nemi Esélyegyenlőségi Országos Ügynökséggel

(ANES). A projekt keretében létrehoztunk Hargita megyében egy védett lakóotthont a családon belüli erőszak áldozatai számára, melyben az ideiglenes szállás mellett szociális segítségnyújtást, pszichológiai és jogi tanácsadást is biztosítanak a szakembereink. A projekt futamideje 4 év, a finanszírozása pedig a Humán Tőke Operatív Program (POCU) révén történik. A vezérigazgatóság költségvetése 1 137 174,76 lejt, amelyből az önrész 2% (22 743,50 lejt). A finanszírozási szerződést Hargita Megye Tanácsával 2019. március 5-én írtuk alá.

A szociális szolgáltatásokkal való lefedettség növelése Hargita megyében a gyermekvédelmi rendszer elhelyező központjainak felszámolása, és az alternatív közösségi gondozási szolgáltatások fejlesztése révén elnevezésű pályázat célja két családi típusú ház, illetve egy tanácsadó és támogató központ (nappali központ) felépítése Székelykeresztúron, gyermekek és családok számára. A projekt keretében elvégzik az épületek megfelelő felszerelését és a köz-művekhez való kapcsolódását is. A projekt tervezett futamideje 41 hónap volt (2019. április 1. – 2022. augusztus 31.), az elszámolási és megvalósítási időszak azonban jelenleg is tart. A pályázat az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) társfinanszírozásával valósul meg, a Regionális Operatív Program REGIO 2014–2020 révén. A projekt teljes értéke 5 475 578,22 lejt, ebből 4 569 739,99 lejt (kb. 980 000 euró) a REGIO 2014–2020 Programon keresztül támogatott vissza nem térítendő összeg, a különbséget pedig – közel 906 000 lejt – Hargita Megye Tanácsa finanszírozza, a Hargita Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóságon keresztül.

Az intézményesített gyermekek és fiatalok számának csökkentése Hargita megyében, a gyermeknek a családtól való elszakadását megakadályozó szolgáltatások és a családi típusú szolgáltatások révén című pályázat szervesen kiegészíti az előző projektet – biztosítja a családi típusú komplexumban nyújtott szociális szolgáltatásokat. Célja az intézményesített gyermekek és fiatalok számának csökkentése Hargita megyében, a gyermeknek a családtól való elszakadás megakadályozását célzó szolgáltatásokkal és a családi jellegű szolgáltatásokkal. A pályázat társfinanszírozója az Európai Szociális Alap a Humán

Tőke Operatív Program 2014–2020 (POCU) révén. A projekt teljes értéke 8 249 406,88 lej, ebből 5 910 519,50 lej vissza nem térítendő támogatás, a különbséget pedig – 2 338 887,38 lejt – Hargita Megye Tanácsa finanszírozza a Hargita Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Vezérgazgatóságon keresztül. A projekt tervezett végrehajtási időszaka 36 hónap, a 2020. május 8. – 2023. május 7. közötti időszakban.

Új szociális szolgáltatások fejlesztése egy nappali központ és egy családi típusú ház létrehozásával című pályázat révén intézményünk javítani szeretné a Bélbóri Elhelyező Központ és a helyi közösség gyermekeinek az életminőségét. A pályázat a Regionális Operatív Program REGIO 2014–2020 révén valósul meg, összértéke 4 843 999 lej, a futamideje pedig 33 hónap, 2020. október 1. és 2023. június 30. között tart.

A Bélbóri Elhelyező Központ megszüntetése és egy családi típusú ház létrehozása gyermekeknek elnevezésű pályázattal intézményünk javítani szeretné a Bélbóri Elhelyező Központban élő kedvezményezettek, illetve a helyi közösség gyermekeinek az életszínvonalát. A pályázat a Regionális Operatív Program REGIO 2014–2020 révén valósul meg, összértéke 3 279 695 lej.

A Digitális technológiák a vidéken élő idős emberek életéért című projektünk célja, hogy digitális alapú eszközöket tervezzen és alkalmazzon az idős emberek kognitív károsodásának megelőzésére, annak érdekében, hogy ösztönözze és megkönnyítse a társadalmi életben való aktív részvételüket. A pályázat futamideje 2022. március 1. – 2024. február 28., összértéke: 150 000 euró, a támogatója pedig az Erasmus+.

A **Youth Moving** című projektünk célja az alternatív gondozásból származó fiatalok bevonása a társadalom demokratikus folyamataiba, az ifjúsági dolgozók nemzetközi együttműködésének elősegítése, a szervezetek és intézmények ágazatközi együttműködésének előmozdítása az ifjúság társadalomban való véleményének képviselésében. A projekt futamideje 2021. november 1. – 2023. november 30., összértéke 181 394 euró, a támogató pedig az Erasmus+.

The Growth Game című projektünk a fejlődési szemléletmódon (growth mindset) alapul, amely amellől érvel, hogy a személyes tudati beállítódásunkat nagymértékben befolyásolja, hogyan küzdünk meg a kudarcokkal és képesek vagyunk-e a kudarcainkból tanulva fejlődni. A pályázat 2022. március 1. – 2024. március 1. között aktív, összértéke 243 348 euró, és a támogató az Erasmus+.

A múlt évben véget ért pályázatok

Kopacz Ildikó összefoglalta röviden a 2022-ben kifizetett pályázatokat is. Mint mondta, a **BETTER ACT THAN REACT – INKÁBB CSELEKEDJ, MINT REAGÁLJ!** elnevezésű projekt célja a kiszolgáltatott fiatalokkal folytatott munka javítása, a pszichológiai rugalmasság fejlesztése, a stressz kezelésének egészséges módjai és az érzelmi szabályozás, a hátrányos helyzetű fiatalokkal dolgozó szakemberek biztatása a pszichológiai rugalmasság fejlesztésére volt, annak érdekében, hogy sikeresebben megbirkózzanak a stresszel, megvédjék magukat a kiégéstől, és átadják ezeket a készségeket azoknak a fiataloknak is, akikkel dolgoznak. A projektpartnerek a célkitűzéseket szellemi termékek fejlesztésével próbálták elérni. Létrehoztak egy innovatív eszközt a pszichológiai rugalmasság növelésére, amely 2 részből áll: a pszichológiai rugalmassági készségek tanítására szolgáló tananyagból és egy mobilalkalmazásból, amelyet a tananyaggal párhuzamosan lehet használni. A pályázat 2020. szeptember 1-jétől 2022. június 30-ig volt aktív. A pályázatot az Erasmus+ program támogatta a 2. kulcsintézkedés, Együttműködés az innovációért és a bevált gyakorlatok cseréje (Key Action 2 - KA2 - Cooperation for innovation and the exchange of good practices) keretében. A *Family – the basic institution for a balanced childhood – A család – a kiegyensúlyozott gyermekkor alapintézménye* című pályázat első része 2018. október 1. és 2020. szeptember 31. között zajlott és fenntartható megoldásokkal – családi jellegű szolgáltatásokkal – támogatta az intézményesítés folyamatát, valamint a gyermekvédelmi igazgatóságok munkavállalói kapacitásának növelését Hargita és Kovászna megyében. A pályázat második része 2020. december 1. és 2022. november 30. között zajlott. Ebben a periódusban képzéseket tartottak a családi típusú házak nevelőinek és találkozók szerveztek a megye szociális munkásaival. A cél a gyermekek gyermekvédelmi intézményekbe való elhelyezésének a megelőzése volt. A projektet a Gyulafehérvári Caritas kezdeményezte, a Hargita és Kovászna megyében működő szociális és gyermekvédelmi vezérgazgatóságok közreműködésével. A pályázatot a Porticus Alapítvány finanszírozta. A projektasszisztens arra is kitért, hogy a projektcsapat jelenleg egy sport témájú pályázat megírásán dolgozik, amelynek a leadási határideje 2023. március 22. Ezen felül, mint mondta, az utóbbi hónapokban több külföldi szervezet, illetve intézmény is partnerségre kérte fel a vezérgazgatóságot, így további három pályázattal vesznek részt a tavaszi Erasmus+ program kiírásban. Ezek a partnerségek a leadott pályázatok elbírálásának a sikerességétől függenek, zárta gondolatait a projektasszisztens.

Csiszér Csaba:

A koldulás a kiskorú bűnözés első lépcsőfoka

A vezérigazgatóság keretében működő Bántalmazott, Elhanyagolt és Kiszákmányolt Gyermekek Sürgősségi Befogadó és Intervenciós Központjában dolgozó munkatársaink a helyi, illetve az országos rendőrfelügyelőséggel rendszeres ellenőrzéseket végeznek februártól Csíkszereda hipermarketjei környékén, illetve a központi zónában, amellyekkel a koldulás felszámolását célozzák meg. Mint azt a sürgősségi központ vezetőjétől, Csiszér Csabától megtudtuk, az ellenőrzések a megye többi városára, illetve szükség esetén a községekre is kiterjednek.

– Többek között a koldulás felszámolásán, vagy akár a gyermekek/fiatalok alkohollal, dohányossal való kiszolgáltatásának megszüntetésén az országos és a helyi rendőrséggel dolgozunk együtt. Az országos rendőrfelügyelőséggel már létezik, a helyi rendőrséggel pedig folyamatban van az erre vonatkozó protokoll elfogadása – mondta a központvezető. Hozzátette: egyre több ellenőrzést fogunk tartani, mivel az utóbbi időben jelentősen megnőtt a kolduló gyermekek száma. Ez azzal is magyarázható, hogy a mélyszegénységben élő, többségükben roma családok elsősorban szociális segélyből élnek, ennek az értéke nem változott az utóbbi időben, míg az árak több, mint a duplájára nőttek – pontosított a szakember. A kérdésre, hogy a kiskorúak koldultatásának felszámolására milyen eszközök állnak az ellenőrző szervek rendelkezésére, Csiszér Csaba elmagyarázta: a kolduló gyermek azonosítása után a helyi polgármesteri hivatal szociális osztálya környezettanulmányt készít, ezt követően a szakemberek fél éven át monitorozzák

a kiskorú családját, jogi felügyelőjét vagy azt a személyt, aki felügyelte a koldulást. Ha a hat hónap alatt előfordul még a koldultatás vagy a gyermeket kiszákmányolják, törvényszéki rendelettel kiemelik a gyermeket a családból. Abban az esetben, ha a szülő nem kerül elő, a 272/2004. számú törvény előírásai szerint a gyermeket automatikusan be lehet vinni a sürgősségi központba.

– Voltak hasonló eseteink, amikor a 10–11 éves gyermeket munkára kényszerítették, ő volt a családfenntartó. Nyilván a koldulás is ebbe a kategóriába tartozik, a gyermekek által összekoldult összeget vagy a bevásárlókosarak helyére taszításából összegyűjtött pénzt a koldultató felnőtt a saját igényeinek a finanszírozására – alkohol, dohány és sok esetben illúziókeltő szerek vásárlása – használja fel, mondta a szakember. Hozzátette: sajnos kevesen vagyunk, de ha valamelyik polgármesteri hivatal, állami szerv, vagy akár magánszemély konkrét bizonyítékokkal jelzi nekünk a kiskorúak koldultatását, mi kiszállunk és megtesszük a szükséges intézkedéseket.

A szakember rávilágított: Csíkszeredában egyre több a kiskorú bűnelkövető, egyre több a lopás, egyre több esetben fordul elő az emberek kirablása, mert a 14 év fölötti fiatalok, akik eddig koldulásból szereztek pénz, most már hiába kérik a kifli árát, vagy a kosarat, mert ők már nagykorúak a lakosság szemében.

– Miután a gyermekek elérnek egy bizonyos életkort, elveszítik a könnyű pénzszerzési lehetőséget és ezt lopással pótolják. A koldulás a kiskorú bűnözés első lépcsőfoka.

A szociális és gyermekvédelmi vezérigazgatóságon keresztül Hargita Megye Tanácsa idén is támogatja a civil szervezeteket

Hargita Megye Tanácsa a Hargita Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóságon keresztül idén is támogatja a szociális szférában tevékenykedő civil szervezeteket. Erre a célra a megyei önkormányzat 950 000 lej lejt különített el. A 2023-as évre vonatkozó pályázatokat február végén hirdette meg az intézmény Románia Hivatalos Közlönyében, a helyi napilapokban, illetve a vezérigazgatóság honlapján <https://dgaspchr.ro/anunt-lansare-program-anual-de-colaborare-cu-organizatii-negubernamentale-2020/?lang=hu> magyar és román nyelven. Mint azt Vitos Imola és Bara Zoltán programfelelősöktől megtudtuk, 2023-ban Hargita Megye Tanácsa 250 000 lejes keretet biztosít gyermek- és ifjúsági programra, míg az otthongondozási programra 515 000 lejt, a falugondnoksági támogatási programra 50 000 lejt, a fogyatékkal élő személyek támogatására 50 000 lejt, az időseket támogató programra pedig 85 000 lejt szán. A pályázatok leadásnak határideje 2023. március 31. A **Falugondnoksági támogatási program** keretében a civil szervezetek a megye elszigetelt településein élő rászoruló személyek támogatására kérhetnek finanszírozást. A programban a megyei tanács támogatja a falugondnok által használt gépkocsi üzemanyag- és javítási költségeit, a mobiltelefon költségeit, a falugondnoki feladatkör ellátásához szükséges továbbképzések finanszírozását, valamint a pályázati önrészek biztosítását.

A **Fogyatékkal élő személyek támogatási programja** keretében széles a finanszírozható tevékenységek skálája. A civil szervezetek pályázhatnak az akadályozottsággal élő személyek szállításának finanszírozására (az iskolába vagy munkahelyre naponta történő szállítás, valamint a rehabilitációs programokra való szállítás); a fogyatékkal élő személyek táboroztatására, különböző programok, kiállítások szervezésére, a kiállításokhoz szükséges anyagok beszerzésére; a fogyatékos személyek különböző versenyeken való részvételének támogatására; az önrész biztosítására a más intézményekhez benyújtott pályázatokhoz; a fogyatékos személyeket képviselő Hargita megyei egyesületek programjaira; a támogatott foglalkoztatással kapcsolatos tevékenységekre.

Az **otthongondozási program** keretében Hargita Megye Tanácsa finanszírozza az alapszolgáltatásokat, (tisztálkodás, öltöztetés, táplálkozás, belső helyválttatás biztosítása stb.), a kiegészítő szolgáltatásokat (ételkészítés, bevásárlás, háztartási tevékenységek, külső helyválttatás biztosítása stb.), a környezet rehabilitációját (kisebb javítások, átalakítások), az egészségügyi szolgáltatásokat (diagnózis, kezelés, gondozás), a rehabilitációs szolgáltatásokat (kinetoterápia, fizikoterápia, pszichopedagógia stb.), illetve tanácsadást a krízishelyzetben levő családoknak.

Az **időseket támogató program** keretében a megyei önkormányzat kirándulások, illetve idősnapi rendez-

vények szervezését, tartós élelmiszereket és tisztálkodószereket tartalmazó csomagok összeállítását támogatja a rászoruló idős személyek számára. Ugyanakkor finanszírozza az időseknek és a nyugdíjasoknak szervezett tevékenységeket, biztosítja az önrészt a más intézményekhez benyújtott pályázatokhoz, valamint rehabilitációs szolgáltatásokat időseknek és kis jövedelmű nyugdíjasoknak.

Sokrétű támogatásban részesíti a megyei tanács **a veszélyhelyzetben lévő gyermekek és fiatalok jogainak védelme és érvényesítése** területén tevékenykedő civil szervezeteket is. Ezek a közhasznú szervezetek pályázhatnak a nappali szolgáltatások/központok és közösségi szintű tanácsadó szolgáltatások működésének

és fejlesztésének finanszírozására, illetve a gyermekek elhagyásának megelőzését, valamint az iskolaelhagyás megakadályozását célzó tevékenységek támogatására. Ugyanakkor, pályázhatnak a nappali központok szolgáltatásaiban részesülő, vagy a gyermekvédelmi rendszerben elő fogyatékos gyermekek rehabilitációjának finanszírozására, a szabadidős és szocializációs tevékenységeket célzó programok szervezésének, valamint az önálló életre való felkészítést célzó tevékenységek szervezésének finanszírozására.

A szervezetek pályázhatnak még a fogyatékkal vagy súlyos betegséggel küzdő gyermekeket nevelő családok megsegítését célzó tevékenységek finanszírozására, valamint a drogprevenációs programok szervezésének anyagi támogatására is.

Beszámoló a civil szervezetek tavalyi támogatásáról

2022-ben a civil szervezetek programjait összesen 923 671,23 lejjel támogattuk. **A veszélyeztetett helyzetben lévő gyermekek és fiatalok jogainak védelme és érvényesítése** területén tevékenykedő civil szervezetek – a Dévai Szent Ferenc Alapítvány, Mellersdorfi Ferences Nővérek, Gyulafehérvári Caritas (4 pályázat), Csíki Titánok SK Egyesület – 7 pályázatot nyújtottak be, és az elszámolás következtében összesen 248 088,89 lej értékben kaptak támogatást. Az **Egészségügyi és szociális otthongondozási program** keretében a Gyulafehérvári Caritas pályázatára odaítélt összeg 540 000 lej volt.

A **Falugondnokság elszigetelt településeken** című programban a négy pályázó civil szervezet – a Gyulafehérvári Caritas, a Gagyi Unitárius Egyházközség, a Romániai Falugondnokságok Szövetsége és a Viharsarok Egyesület – pályázatai összesen 43 266,70 lej értékben nyertek támogatást.

A **Fogyatékkal élő személyek támogatási programja** keretében 3 civil szervezet – a Romániai Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének Hargita Megyei Fiókja (2 pályázat), a Csíkszeredai Idős és Fogyatékos Személyeket Támogató Egyesület, Hargita Megyei Mozgássérültek Egyesülete (4 pályázat), valamint a Lókodi Ifjúsági Alapítvány – összesen 7 pályázatot nyújtott be, melyekre 32 779,21 lej értékű támogatásban részesült.

A **Nyugdíjasokat és időseket támogató program** keretében 7 civilszervezet – a Csíki Titánok SK Egyesület, a Vaslábi Mezőgazdászok Egyesülete, a Csíkszenttamásért Egyesület, a Csíkajnádi Szent István Szervezet, az Asociația „Senectus” Egyesület, a Gyulafehérvári Caritas és a Szent Gellért Alapítvány – 7 pályázatot nyújtott be, a támogatás értéke összesen 59 536,43 lej volt.

Fontos a gyermekeink tehetséggondozása és a kollégák kiégésének megelőzése

R.: Mozgalmas évet zártunk, hogyan értékelné a 2022-es esztendőt vezérigazgató úr?

E. Z.: Én is elsősorban mozgalmasnak értékelem, sok szempontból sikerült, hála Istennek, visszakanyarodni a Covid előtti időkre, ugyanis volt egy sor bejáratott rendezvényünk, amelyet évről évre megszerveztünk és amellyel örömet szereztünk különböző társadalmi rétegeknek. Ezeket a járvány egy kicsit megrostálta, de a 2022-es év ismét gazdag év volt, munkatársaink új lendülettel, megújult energiával szervezték az eseményeket. Ezek nagyrészt ők kezdeményezik, mindig jönnek új ötletekkel, amelyeket mi csak támogatni tudunk. Ilyen szempontból gazdag és örömteli, változatos év volt, de az intézményi struktúránk szempontjából is mozgalmas volt. Megjelent a gyermekvédelmi törvény módosítása, amely kimondja, hogy a nagy gyermekotthonokat október 1-jétől fel kellett számolni, és ez a tény a három klasszikus otthonunkra is hatással volt. Két otthonunk esetében európai uniós forrásokat sikerült pályázzunk és éppen zajlik ezek lebonyolítása. A Székelykeresztúri Súlyosan Sérült Gyermekek Központjában már az építkezési fázisban tartunk, ott a meglévő központ helyett új területen két családi házat és egy közösségi rekuperációs nappali központot hozunk létre. Ezzel a központtal, reméljük, hogy a székelykeresztúri és a térségbeli gyermekeket is tudjuk majd segíteni. Bélborban is egy hasonló tör-

ténetet folytatunk. Itt a régi gyermekotthon helyszínén két családi házat hozunk létre, illetve egy nappali rekuperációs központot. Oklándon pedig három családi házat és egy rekuperációs központot hoztunk létre.

R.: A sok esemény közül mi volt pozitív értelemben a legkiemelkedőbb?

E. Z.: A kollégákkal szemben nem lenne korrekt, hogy egyet kiemeljek és a többi kihagyjam, úgy gondolom minden kezdeményezés értékelendő, akkor is ha egyesek kisebb, mások nagyobb léptékűek. A léptéket tekintve a legnagyobb eseményünk évről évre a Tehetségnapok. Ez a tavaly is óriási siker volt, amely szépvízi ápoló és gondozó központ, valamint a csíkszeredai 2. sz. központ munkatársainak az érdeme. Úgy vélem, hogy három napon keresztül mindenkinek sok örömben volt része: gyerekeknek és a munkatársainak is, úgy a gyerekeknek szánt napokon, mind a csapatépítő napon.

De nem szeretnék kiemelni más eseményeket, mert sok szép rendezvényünk volt, és én személy szerint nagyon hálás vagyok a munkatársaknak, hogy ezeket megszervezték.

R.: Mi az, amin még dolgozni kell, ahol hiányosságok vannak?

E. Z.: Azt látjuk, hogy folyamatosan van tennivaló. Nagyon oda kell figyeljünk, hogyan működnek a szolgál-

tatásaink, mit adunk a gyermekeknek, a munkatársaink hogyan állnak akár kiégés szempontjából, akár lelkiileg is, mert az őik állapota alapvetően befolyásolja a munkájuk minőségét is. Itt nem egy gépen dolgozik a munkatárs, hanem direkt módon foglalkozik az ellátottal, és ha nincs jól a munkatárs, akkor az ellátottunk sincs jól. Azt is látjuk, hogy nagyon sok a munka, nagyon nehéz helyzetekkel találkozunk, és ha egy munkatársunk – aki mondjuk tíz éven keresztül példaeértékűen dolgozott – elfárad, és bekerül egy olyan spirálba, amelyben rossz irányba indulnak el dolgok, ott kell legyünk és kell segítsünk, hogy megállítsuk és restartot adjunk. A rendszerünket is folyamatosan át kell szervezzük: említettem a törvény által megadott restrukturálást, amelynek több aspektusa van. A gyermekvédelmi stratégia már évek óta azt mondja, hogy a rezidenciális típusú gondozási formákat lehetőleg vissza kell szorítani, intézményi és családi gondozásba kell minél több gyermeknek kerülnie, a vér szerinti családban kell segíteni a reintegrációt, de segíteni kell a nevelőszülői családot vagy a családi elhelyezést is. Ilyen szempontból látjuk, hogy a törvények is egyre inkább nehezítik a gyerekeknek a központokba való bekerülését, illetve próbálják azt segíteni, hogy aki benn van is minél hamarabb kikerüljön a központokból. Az is látható, hogy a húsz évvel ezelőtti gyermekotthoni hálózatra már nincs annyira szükség, így folyamatosan kell nézzük melyik családi típusú házat kell esetleg időszakosan bezárjuk vagy tevékenységüket megállítsuk, felfüggesztjük. Erre is számos példa volt az elmúlt években, próbálunk hatékonyan lépni, cselekedni, hisz az elmúlt öt évben láthattuk, hogy folyamatosan pénzügyi gondjaink voltak a vezérigazgatóságon. Hála Istennek a tavaly is valahogy rendeződött év végére az anyagi helyzetünk, sikerült egyenesbe kerülnünk, kifizessünk mindenféle adósságot és jól nekivágni az új évnek.

R.: Szabadidejében sem tétlenkedik. Beszélne röviden a személyes megvalósításairól?

E.Z.: Családapaként a gyermekneveléssel és a ház körüli teendőkkal foglalkozom, de emellett tényleg egy kis szabadidő is kell az embernek. Ahogy mondtam, a kollégák mentális egészségét és a pszichés egyensúlyát is rendben kell tartani, ezért úgy gondolom, hogy én a saját magamét is rendben kell, hogy tartsam, mert ahogy én viszonyulok a munkatársaimhoz az valamilyen szinten legyűrűzik tovább is. Ha én olyan dolgokat végezek, ami nekem jól esik, akkor erre van mentségem, mert azt mondom, hogy a munkámért is teszem ezt. A tavaly a zenélés elég fontos helyet kapott az életemben, több előadáson is felléptem. Egy versmegzenésítés, népdalfeldolgozás tematikájú kurzuson is részt vettem, ahol különböző dalok születtek és ezeket már több alkalommal előadtam. Ugyancsak

nagy örömemre szolgált, hogy a doktori dolgozatomat, amelyet – nem véletlenül – a székelyföldi szociális ellátórendszeréről írtam, könyv formájában is kiadták, ugyanis sikeresen pályáztam meg egy Erdélyről, Székelyföldről szóló szakmai könyvek kiadásáról szóló kiírást. A kiadványt egy könyvbemutatón ismertettük, örömmel láttam, hogy vásároltak is belőle, és én is szívesen ajándékoztam a tiszteletpéldányaimból.

R.: 2023-ra milyen esztendő t jósol, mit szeretne elérni úgy az intézményben, mind a magánéletben?

E. Z.: A megkezdett dolgainkat – a székelykeresztúri, a bébóri projekt – mindenképpen jó irányban kell, hogy folytassuk, befejezzük, rendezni kell Oklándnak a helyzetét is. Remélem, hogy Keresztúron elkészül az új központ, és elkezdődik az újfajta tevékenység.

Természetesen a hagyományos rendezvényeinket örömmel várom, hogy idén is megszervezzék, és ezekhez én is hozzáteszem a magam részét. A Tehetségnapra ki kell jelöljük az új helyszínt, ezt az eseményt mindig máshol szervezzük meg, hogy ezzel is fokozzuk a csapatszellemet. A többi eseményről is vannak már visszajelzések, hogy a kollégák fontosnak tartják és megfogják szervezni, örömmel fogadom az terveket és segítem, ahol lehetőségem lesz. Ami különlegesebb és remélem, hogy összejön, ismét szeretnénk megszervezni a *Hargita megyei zenészek Hargita megyei gyermekekért* elnevezésű fesztivált, amelynek négy évvel ezelőtt volt az első kiadása, és amelyre a leghíresebb Hargita megyei zenészek válaszoltak pozitívan, jöttek el, ingyen koncerteztek, és a fesztivál jövedelmét teljes egészében a rendszerben élő gyermekeink tehetséggondozására fordítottuk. Két éven keresztül támogattuk a gyerekeink sportolását sporteszközök vásárlásával, az edzéseken, sportversenyeken való részvétel biztosításával, ugyanakkor támogattuk a művészeti oktatást a népiskolai képzéseken való részvétel finanszírozásával, hangszervásárlásokkal. Szerintem ez egy olyan irány, amelyet megtarthatunk az idei fesztiválra is. Még egy gondolat erejéig visszakanyarodnék a szabadidős tevékenységhez: remélem, hogy ezzel is példát mutatok, mind a munkatársaknak, mind a neveltjeinknek, ellátottjainknak. Ez egy szép dolog, az életet gazdagítja ha valamilyen művészettel foglalkozik az ember vagy van valamilyen hobbi. Érdemes minél színesebb és minél kiteljesültebb életet élni, megkeresni azokat a területeket, amelyek örömet szereznek, mert ha magunkkal elégedettek vagyunk és örömünk van az életben, ezt az érzést át tudjuk adni a környezetünknek is. Ezért tartom fontosnak a gyermekeink tehetséggondozását, mindig örömmel és lendülettel veszek részt ezeken a tevékenységeken, mert úgy gondolom, hogy ezzel az életüket tényleg reálisan segítjük.

Tavaly több, mint 13 000 fogyatékkal élő vagy krónikus beteg jogosult szociális juttatásra

A Fogyatékkal élő személyek juttatását megállapító és nyilvántartó osztályunk adatai szerint 2022 végén intézményünk nyilvántartásában 13 702 nem intézményesített, különleges védelmet igénylő fogyatékos személy (1 231 gyermek és 12 471 felnőtt) létezett. Liche Carmen osztályvezetőtől megtudtuk: 2022 decemberében 13 073 havi kiegészítő személyi költségvetésre jogosult fogyatékkal élő személy (1 019 gyermek és 12 054 felnőtt) részesült szociális juttatásban, 732 személy kapott ingyenes autóbusz- és vonatjegyet, nekik összesen 5376 jegyet számoltak el 309 208,89 lej értékben. Az év végén 921 fogyatékos személy személygépkocsival történő utazásához szükséges üzemanyagot (10 652 utazás) számoltak el 661 300,55 lej értékben. 2022-ben 7 fogyatékos személy részesült az autótársítási hitel utáni kamat kifizetésében, összesen 13 285,51 lej értékben.

Az osztályvezető kifejtette: a fogyatékosági besorolást a vezérigazgatóság Gyermek egészség, szellemi és lelki állapotát felmérő osztálya, illetve a Felnőttek fogyatékoságát felmérő osztálya végzi. A Fogyatékkal élő személyek juttatását megállapító és nyilvántartó osztálya biztosítja a helyi személyszállítás igénybeviteléhez szükséges kártyákat, a helyközi személyszállításához szükséges jegyeket, a személygépkocsival történő személyszállítás esetében az üzemanyag kifizetését, az autótársítási hitel utáni kamat kifizetését és az úthasználati matricát. A jövedelemtől független havi pótlékot és a havi kiegészítő személyi költségvetés kifizetését a Hargita Megyei Szociális és Kifizetési Ügynökség végzi intézményünk Fogyatékkal élő személyek juttatását megállapító és nyilvántartó osztálya által összeállított adatok alapján.

Július 31-ig igényelhetők utalványok a segítő technológiákra

Hosszabbítás következtében 2023. július 31-ig zajlik **A fogyatékkal élők munkaerő-piaci integrációjának elősegítése** című projekt, mely lehetővé teszi, hogy az akadályozottsággal élő személyek utalványt igényeljenek a funkcionális képességeik növeléséhez, fenntartásához vagy javításához szükséges segítő technológia beszerzésére, tudtuk meg a Fogyatékkal élő személyek juttatását megállapító és nyilvántartó osztályának vezetőjétől, Liche Carmentől. Az osztályvezető szerint a Fogyatékos Személyek Országos Hatósága pályázatának keretében azok a munkaképes korú (18–65 év közötti) személyek kaphatnak utalványt a segítő technológiák és eszközök beszerzésére, akiknek rokkantsági bizonyítvánnyal igazolt fogyatékoságuk van, munkát keresnek, és jelenleg nincs állásuk. – Az utalvány értéke 23 000 lej, és olyan eszközök beszerzését biztosítja, amelyek lehetővé teszik, hogy az akadályozottsággal élő személyek részt vegyenek a főbb életviteli tevékenységekben, és olyan feladatokat hajthatnak végre, amelyeket egyébként nehezen, vagy lehetetlen lenne végrehajtani – mondta Liche Carmen. Hozzátette: halmozott fogyatékoság esetén egy utalvánnyal két segédeszközt is lehet vásárolni, ha szerepelnek a Kisegítő technológiák és eszközök és a foglalkoztatást szolgáló kiemelt hozzáférési technológiák listáján, és a használatukat szakorvos ajánlotta. A Kisegítő technológiák és eszközök és a foglalkoztatást szolgáló kiemelt hozzáférési technológiák listája szerint a halló- és járókészülékeket

adott esetben kiegészítő elemek is kísérhetik, feltéve, hogy azok szerepelnek szakorvosi javaslatban. – A Hargitai Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóság idén február 28-ig 49 utalványt adott át a kérvényezőknek, összesen

1 127 000 (49x23 000) lej értékben – fejtette ki a szakember, majd rámutatott: az utalvány megszerzéséhez szükséges lépéseket, a Kisegítő technológiák és eszközök, és a foglalkoztatást szolgáló kiemelt hozzáférési technológiák listáját, valamint a szükséges űrlapokat a Hargitai Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóság honlapjáról lehet letölteni: <https://dgpasphr.ro/categorii-de-documente/formulare-pentru-obtinerea-tehnologiei-asistive/>

Egy agresszor vallomásai: a család nélkül sivár az életem

Szakmai elégtétel intézményünk családon belüli erőszak részlegén: egy olyan esetet mutatunk be, amikor a férj az alkohol és az ivócimborák útvesztőjébe került és már-már elveszítette a családját. Szakembereink segítségével sikerült azonosítania és megoldania a problémáját.

X-ről még írtunk. Első alkalommal a csíkszeredai törvényszék épületében találkoztunk. Felesége a vezérigazgatóság Családon belüli erőszakkal foglalkozó osztályához fordult segítségért, hogy kisgyermekével megszabadulhasson a részeges, agresszív férfi hálójából és az anyósa önkényes uralma alól. A törekeny nő arcán erős elhatározottság ült: többé nem viseli el a férje agresszivitását. A bíróság távoltartási parancsot rendelt el. Amikor a bírósági döntés eljutott a férfi tudatáig és megértette, hogy fél évig nem közelíthet a családjához, s arcán a düh, a tehetetlenség és megbánás jelei váltakoztak. Rövid beszélgetésünk alatt magába roskadt, önmagát vádolta. Úgy tűnt, jóvá tenné, ha lehetne, minden tettét... Második találkozásunk alkalmával egy összetört fiatalembert láttunk magunk előtt, aki a szerettei hiányánál súlyosabb dolgot el sem tud képzelni az életében. Eldöntötte, nem adja fel, lemond az italról, távol marad a barátoktól és visszaszerzi a családját. Megtapasztalta, hogy „tisztá fejfel” másképp látja a dolgokat. Kesernyész mosollyal állapította meg: „az egyik szemem sír, a másik meg nevet”.

R.: Mit jelent az ön esetében az „egyik szemem sír, a másik meg nevet” kifejezés?

X.: Az egyik szemem sír, mert elhagyott a családom. A másik szemem nevet, mert úgy veszem észre, jobb ez az út, amelyen elindultam. Jobb, ha nem iszom. A barátokkal lehet pár szót váltani ivás nélkül is.

R.: Első találkozásunkkor azt mondta, sok időt tölt a barátokkal...

X.: Sok időt töltöttem, de most már nem járok el otthonról. Volt eset, hogy hívtak poharazgatni, de elutasítottam őket. Azt mondtam nekik, hogy dolgom van. Így a munkahelyemen is jobban helyt állok. Most már

tudom, hogy a barátok befolyásoltak, biztattak, s amikor részegen hazaértem veszekedtem, bántottam a családot. Sokszor késő éjszaka menekültek el otthonról, a szomszédok fogadták be őket. De aztán a szomszédokat is kitámadtam, s már nem mertek helyet adni nekik. Utólag gondoltam át, milyen lehetett a feleségemnek, amikor a gyermekekkel menekült, akár télvíz idején is, és a templom kertjében keresett menedéket... Most pedig én húzom a rövidebbet. A barátok, akik az asszony ellen hergeltek, gúnyolódnak rajtam, azon, hogy hiányzik a családom. Nem érdekel. Úgy döntöttem, mindent megteszek, hogy megváltozok. Szeretném visszakapni a szeretteim. Nem innék, nem lennék agresszív... Tudja, nekem mással is voltak konfliktusaim, verekedtem alkohol befolyása alatt... Kezeltetni szeretném magam, akár gyógyszerrel is, hogy többé ne igyak. Nem akarok inni, mert nem hagy nyugodni az, amit veszítettem...

R.: Mit veszített?

X.: Azt, ami mindennél fontosabb: a feleségemet és a gyönyörű gyermekeimet. Szeretném visszakapni őket.

R.: Milyen családi életet szeretne?

X.: Szeretném, ha békében élnék, ha szépen beszél-nénk egymással, s ha felmerül egy probléma, azt türelmesen beszéljük meg. Türelemmel mindig közös nevezőre lehet jutni valahogy...

R.: Most, hogy csak ketten maradtak, milyen a kapcsolata az édesanyjával?

X.: Néha édesanyámat is bántottam, de ő nem jelen-

tett fel... Ő általában minden dolgunkba beleszólt, miatta is sokat veszekedtünk... Ezt próbálta folytatni azután is, hogy a családom elhagyott. Megkértem, hagyjon békén... Megkérdeztem tőle, azt szeretné, hogy én is elmenjek? Ha visszajönne a feleségem a gyermekekkel, nem hagynám, hogy édesanyám „mindenbe bele üsse az orrát”. S ha ültetni próbálna, ahogy felénk mondják, nem hallgatnék rá.

R.: Mennyire erős az elhatározása, hogy lemond az alkohorról? Mi lesz, ha a felesége úgy dönt, nem ad még egy esélyt?

X.: Az elhatározásom mellett mindenképp kitartok. Érzem, hogy a pálinka hatása alatt mindent elrontottam. Italozás nélkül másképp végzem a munkám a

munkahelyemen, és másképp haladok a dolgaival otthon. A bátyámnak is azt tanácsoltam: fejezze be az ivást, ne tegye tönkre a családját, ha nem akar az én sorsomra jutni. Tudja, ha egy kutyát megkötnék és verik, a láncot is elrágja, hogy menekülhessen. Egy nő, aki összetartja a családot, nem azt érdemli, hogy verjék és állandó félelemben éljen. Ha elmegy, nélküle az élet sivár. Sajnos megtapasztaltam: a család nélkül sivár az életem. A szeretet nem fér össze az erőszakkal. Ezt most látom igazán, mert amíg mellettem volt a családom, a pálinka és az ivócimborák miatt nem értékeltem őket. Nem adom fel, visszaszerzem a családom. Remélem, hogy visszatér hozzám a feleségem, ha látja, hogy megváltoztam.

A harmadik találkozásunk több, mint másfél év távlatából történt, és igazi elégtételt jelentett: X. és a felesége kibékültek. A fiatalember lemondott az alkohorról, megszűntek az agresszív megnyilvánulásai. A barátai helyett már a gyermekeivel tölti az idejét.

Kiadja: Hargita Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Vezérgazgatóság, Csíkszereda, Szabadság tér 5.

Szerkeszti: Kovács Anna. Munkatárs: Gáspár Izabella-Enikő. Korrektor: Gáspár Izabella-Enikő.

Fotó: Szőkő Sándor. Lapterv és tördelés: Kovács Anna.

ISSN 2393 – 4360, ISSN-L 2393 – 4352

